

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 91/11
28.12.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev i Veska Krstajića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. N.Š, zbog krivičnog dela prevara iz člana 208. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 986/11 od 21.12.2011. godine, podignutom protiv pravnosnažnih rešenja Apelacionog suda u Beogradu Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine i Osnovnog suda u Šapcu K. 48/11 od 16.03.2011. godine (sa ispravkom od 22.03.2011. godine), u sednici veća održanoj 28.12.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 986/11 od 21.12.2011. godine kao osnovan, pa se UKIDAJU pravnosnažna rešenja Apelacionog suda u Beogradu Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine i Osnovnog suda u Šapcu K. 48/11 od 16.03.2011. godine (sa ispravkom od 22.03.2011. godine) i predmet vraća Apelacionom sudu u Beogradu na ponovno odlučivanje o izjavljenoj žalbi.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Šapcu K. 923/2007 od 13.10.2008. godine, okr. N.Š. oglašen je krivim zbog krivičnog dela prevare iz člana 208. stav 1. KZ za koje delo mu je izrečena uslovna osuda tako što je utvrđena kazna zatvora u trajanju od tri meseca i istovremeno određeno da se kazna neće izvršiti ako okrivljeni u periodu od jedne godine od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo.

Odlučujući o žalbi branioca okrivljenog, Okružni sud u Šapcu je povodom te žalbe a po službenoj dužnosti rešenjem Kž 883/08 od 12.12.2008. godine ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovljenom postupku Osnovni sud u Šapcu je presudom K 47/10 od 09.02.2010. godine okr. N.Š. oglasio krivim za krivično delo iz člana 208. stav 1. KZ i izrekao mu uslovnu osudu tako što je utvrdio kaznu zatvora u

trajanju od tri meseca koja se neće izvršiti ako okrivljeni u roku od jedne godine od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo i ako u periodu od šest meseci isplati oštećenom celokupan iznos potraživanja.

Odlučujući o žalbi branioca okrivljenog, Apelacioni sud u Beogradu je povodom žalbe a po službenoj dužnosti rešenjem Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon što su spisi predmeta dostavljeni Osnovnom sudu u Šapcu, taj sud je doneo rešenje K 48/2011 od 16.03.2011. godine, sa ispravkom od 22.03.2011. godine, kojim se oglasio stvarno nenadležnim za

dalje postupanje u krivičnom predmetu okr. N.Š. i odredio da se predmet, nakon pravnosnažnosti rešenja, ustupi Apelacionom sudu u Beogradu kao stvarno nadležnom sudu.

Predsednik veća – sudija Apelacionog suda u Beogradu podneskom Kr 83/11 od 25.05.2011. godine pokrenuo je postupak za rešavanje sukoba nadležnosti između tog suda i Osnovnog suda u Šapcu, a Vrhovni kasacioni sud je rešenjem Ks 53/11 od 20.06.2011. godine odbacio predlog predsednika veća sudije Apelacionog suda u Beogradu za rešavanje sukoba nadležnosti.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 986/11 od 21.12.2011. godine protiv rešenja Apelacionog suda u Beogradu Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine, zbog povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 385. stav 2. ZKP i protiv rešenja Osnovnog suda u Šapcu K 48/11 od 16.03.2011. godine (sa ispravkom od 22.03.2011. godine) zbog povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 37. stav 1. ZKP u vezi člana 22. stav 1. Zakona o uređenju sudova, s predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev, ukine rešenja Apelacionog suda u Beogradu i Osnovnog suda u Šapcu i predmet vrati drugostepenom sudu radi donošenja odluke u smislu člana 385. stav 2. ZKP.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP i održao sednicu veća, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, na kojoj je razmotrio spise predmeta sa rešenjima protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je, po oceni navoda u zahtevu, našao:

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je rešenjem Apelacionog suda u Beogradu Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine povređena odredba člana 385. stav 2. ZKP, a da je rešenjem Osnovnog suda u Šapcu K 48/11 od 16.03.2011. godine povređena odredba člana 37. stav 1. ZKP u vezi člana 22. stav 1. Zakona o uređenju sudova.

Odredbom člana 385. stav 2. ZKP propisano je da će drugostepeni sud, ukoliko je u istom predmetu već jedanput ukinuta prvostepena presuda, u sednici veća ili nakon održanog pretresa doneti odluku, pri čemu ne može ukinuti pobijanu presudu i uputiti predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Navedena odredba, dakle, propisuje procesnu zabranu dvostrukog

ukidanja presude i vraćanja prvostepenom sudu samim tim i ograničenje u postupanju drugostepenog suda, pa je u konkretnoj procesnoj situaciji drugostepeni sud bio dužan da u smislu odredaba člana 377. stav 1. do 5. ZKP, a zatim odredaba člana 378. i 379. ZKP održi pretres ili da u sednici veća donese meritornu odluku povodom izjavljene žalbe. Kako drugostepeni sud to nije učinio već je prvostepenu presudu ukinuo, to je rešenjem Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine, povređen zakon - odredba člana 385. stav 2. ZKP, na štetu okrivljenog jer on ima pravo na suđenje u razumnom roku i da odluku donese zakonom određeni sud, a to je u ovom slučaju Apelacioni sud u Beogradu.

Osnovni sud u Šapcu donošenjem rešenja K 48/11 od 16.03.2011. godine, sa ispravkom od 22.03.2011. godine, kojim se oglasio stvarno nenadležnim za postupanje u krivičnom predmetu protiv okr. N.Š. zbog krivičnog dela iz člana 208. stav 1. KZ povredio je odredbu člana 22. stav 1. Zakona o uređenju sudova, koja propisuje da osnovni sud u prvom stepenu sudi za krivična dela za koja je kao glavna kazna predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do deset godina. Osnovni sud je, dakle, nesumnjivo stvarno nadležan za suđenje u prvostepenom krivičnom postupku za krivično delo prevare iz člana 208. stav 1. KZ, pa se Osnovni sud u Šapcu nije mogao na osnovu odredbe člana 37. stav 1. ZKP oglasiti stvarno nenadležnim za vođenje krivičnog postupka za krivično delo iz člana 208. stav 1. KZ i predmet ustupiti Apelacionom sudu kao drugostepenom, jer se pred drugostepenim sudom (čl.377. ZKP-pretres pred drugostepenim sudom) ne može voditi prvostepeni postupak. Činjenica je da je donošenju tog rešenja prethodio propust drugostepenog suda koji je postupio suprotno odredbi člana 385. stav 2. ZKP, međutim, prvostepeni sud, u takvoj procesnoj situaciji za donošenje takvog rešenja nije imao osnova u zakonu, već je imao mogućnost samo da podnese nadležnom tužiocu inicijativu za podizanje zahteva za zaštitu zakonitosti kojim se jedino mogla ispitati zakonitost odluke Apelacionog suda u Beogradu.

Zbog učinjenih povreda zakona bilo je nužno ukinuti pravnosnažna rešenja protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je Vrhovni kasacioni sud, uvažanjem podnetog zahteva ukinuo pravnosnažna rešenja Apelacionog suda u Beogradu Kž1 2818/10 od 01.04.2010. godine i Osnovnog suda u Šapcu K 48/11 od 16.03.2011. godine s tim da se predmet vraća Apelacionom sudu u Beogradu, na ponovno odlučivanje o žalbama izjavljenim protiv prvostepene presude.

Iz iznetih razloga, na osnovu člana 425. stav 1. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović,s.r.

sudija

Bata Cvetković,s.r.